

Organizačný výbor:

Doc. PhDr. et JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D.

Mgr. Gabriela Dudeková Kováčová, Ph.D.

Mgr. Juraj Benko, PhD.

Mgr. Jana Luková

Mgr. Barbora Mlyneková

Mgr. Anastasiia Luzhanytsia

Kontakt:

gabriela.dudekova@savba.sk

juraj.benko@savba.sk

**OD DOBROČINNOSTI A SVOJPOMOCI
K ŠTÁTNEJ SOCIÁLNEJ POLITIKE:
MOTIVÁCIE, MODELY A PRAX
V 19. A 20. STOROČÍ**

Konferencia projektu VEGA 2/0114/21
*Od dobročinnosti k štátnej sociálnej politike.
Idey, modely a prax v období regulačných zásahov
štátu na Slovensku v 19. a prvej polovici 20. storočia*

20. – 21. september 2023

Miesto konania:

Bratislava, Klemensova 19, 5. poschodie
(zasadačka ústavov spoločenských vied SAV, podkrovie)

Organizátori:

Historický ústav
Slovenskej akadémie vied, v. v. i.
Ústav hospodárskych a sociálnych dejín,
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy Praha

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

STREDA 20. septembra

9.00

Zahájenie konferencie

BLOK 1 | IDEOVÉ VÝCHODISKÁ A MOTIVÁCIE SOCIÁLNEJ VÝPOMOCI A SOCIÁLNEJ POLITIKY

9.15 – 10.45

Ingrid Kušniráková (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Chudobinská starostlivosť v Uhorsku (1750 – 1850) – náboženské a teoretické koncepty verzus realita

Dušan Kováč (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Sociálna politika v programoch politických strán na Slovensku v 19. a začiatkom 20. storočia

Juraj Benko (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Odbory na Slovensku a vznik ČSR. Pokračovanie svojpomoci a boja v iných podmienkach

Diskusia

Prestávka

11.00 – 12.30

Jakub Štofanič (Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Praha):
Kresťansko-sociálne myslenie a prax na Slovensku (1891 – 1945)

Ludovít Hallon (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Štátna sociálna politika na Slovensku v rokoch 1918 – 1945

Eva Škorvánkova (Filozofická fakulta UK, Bratislava):
Ideové východiská a inšpirácie v sociálnej politike Slovenského štátu a jej realizácia na príklade ženského odboru HSLS

Diskusia

Prestávka na obed

BLOK 2 | DOBROČINNOSŤ, SVOJPOMOC A POČIATKY ŠTÁTNEJ SOCIÁLNEJ POLITIKY – MOTIVÁCIE A PRAX

14.00 – 15.00

Elena Mannová (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Spolková dobročinnosť a svojpomoc v Uhorsku

Roman Holec (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
„Prejavujeme lásku k bližnému, aby nerovnosť majetkovú vyrovnávala, aby hatila trápenie a utlačovanie nevinných. Keby táto kresťanská láska všade panovala, nebolo by socialistov a žiadnych revolúcií ...“ Šľachta a dobročinnosť

Diskusia

Prestávka

15.15 – 16.30

Dagmar Hájková (Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Praha):
Výteční strýčci z Ameriky: americká potravinová pomoc Československu po prvej svetovej vojne

Anna Falisová (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Zdravotná starostlivosť ako súčasť sociálnej politiky v medzivojnovom období
Diskusia

ŠTVRTOK 21. septembra

BLOK 3 | INŠTITÚCIE V DIS/KONTINUITÉ POLITICKÝCH A SOCIÁLNYCH ZMIEN

9.00 – 10.00

Gabriela Dudeková Kováčová (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Medzi sociálnou výpomocou a represiou: Od robotárne k azylu pre bezdomovcov

Peter Macho (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Modranský sirotinec a konfesijné aspekty evanjelickej diakonie na Slovensku v medzivojnovom období

Diskusia

Prestávka

10.15 – 11.45

Martin Jemelka (Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Praha):
Válkou k firemní sociální politice (Firemní sociální politika a první světová válka na příkladu obuvnického průmyslu v Předlitavsku)

Zdeněk Nebřenský (Deutsches Historisches Institut, Warschau – pracovisko Praha):
Péče o pracující ženy v dolnoslezských továrnách (1892 – 1920)

Jakub Rákosník (Ústav hosp. a soc. dějin, Filozofická fakulta UK, Praha):
Soukromé sociální fondy v meziválečném období

Diskusia

Prestávka na obed

12.45 – 14.15

Martina Fiamová (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Ústav mrzáčkov v Bratislave: ciele a podoby v 30. a 40. rokoch minulého storočia

Katarína Haberlandová (Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava):
Bytové družstvá v kontexte sociálnej politiky na Slovensku (1918 – 1945)

Diskusia

Záverčné zhrnutie – **Jakub Rákosník**

Záverčná diskusia